

SOSIALURIN

Nr. 70

25. SEPTEMBER 1963

36. ÁRO.

Í DAG

STJÓRNARMÁL FØROYA

Støða fólkafløksins

HETTA er tann av teimum føroysku flokkunum, ið hevur havt hina mest marghátligu støðu í stjórnmálum Føroya. Veruliga er tað heldur nógv avgjørt at nýta orðið »støða«, tí flokkurin hevur ongatið havt nakra støðu í hesum máli. 1940 var flokkurin ramur loysingarflokkur, og vildi ikki vera við í nakrari samvinnu fyrri at bjarga Føroyum sum best gjøgnum stríðsárin. Við illgitingum, ósannari og óndsinnadari skrivning eins og miklari ósøng eydnaðist tað flokkinum nærsum at vinna meiráluta fyrri sínum fullveldis- ella loysingar-propagandu. LONGU í 1945 fór flokkurin at draga í land aftur. Tá vildu teir aftur samband við Danmark — realuniún. 1946 var tvídráttur í; summir bóðu fólk atkvøða á fyrri loysing, aðrir NEI. 1948 var flokkurin ímóti heimastýrslógin og harvið: sjálfstýri, flagginum og málinum. 1950 tveitti flokkurin seg í fangið á sambandinum, og fólkafløksmenn svoru trygdareid til heimastýrslógin. SÍÐAN tá hevur eingin víta, hvat flokkurin veruliga vil stjórnlárliga.

Viðmerkingar

VAKTARSKIPIÐ — OG DAGBLAÐIÐ

Knút Wang ger sær ógildan ómak at vísa á, at P. M. Dam og seinasta landsstýri ongatið atlaðu at byggja nakað nýtt vaktarskip og heldur seg hava fingið fullgott prógvið fyrri hesum við at endurtaka brot úr seinastu lógmannsroðu P. M. Dams, har einki beinleiðis verður nevnt um vaktarskipið.

So lætt verður tað nú ikki hjá Knút Wang at burturforklára tann veruleika:

at tekningar og kostnaðarnæm til vaktarskipið vóru útvegaðar,

at Skála skipasmíðja var til reiðar at byggja vaktarskipið og

at tað figgarlaga í hesum sambandi var fyrrreikað.

Einki vaktarskip var í umbúna sigur Knút Wang; men hvussu kundi hann tá fylla Dagblaðið ferð eftir ferð við skrivning — t.v.s. illgitingum og heilum og hálvum ósannindum — um hetta sama skip eins og halda roður av sama slagi frá tingsins roðarapalli um asalónskipið hjá P. M. Dam, sum hann var vanur at nevna tað?

Landbúnaðurin

Føroyskar landbúnaðarvørur ov dýrar

Fyrri at upphalda landbúnaðinum í Føroyum skulu skattaborgararnir gjalda tvífalt meira enn áður, samstundis sum forbrúkararnir skulu geva ein triðing og meir fyrri føroysku framleiddu vörum enn tær útlendsku.

HETTA landsstýrið hevur tvífaldað jättanar til landbúnaðin. Hetta er almikið gott; men sum vit áður hava sagt: henda tvífolding nyttar samfelagnum einki, um vit ikki samstundis fáa eina tíðarhóskandi landbúnaðarskipan, ið botir munandi um virkislikindi hjá bøndum og trádarmonnum og økir so størsta um framleiðsluna, at búnaðarvøruprisirnir fara niður á javnt við teir útlendsku prisirnir.

Kjotprisirnir eru millum fjórðing og triðing hægri enn kjotprisirnir í grannalondunum.

Mjólkaprisirnir eru millum triðing og helvi dýrari enn í grannalondunum.

Vit kunnu keypa útlendsk egg fyrri 38 oyru stk.; tey føroysku kosta 50 oyru.

Kunnu vit gerast kappingarfórir við útlendsku framleiðsluna? Lætliga! Men tað verður ongatið at henda við nógaldndi landbúnaðarskipan, ið framleiðsluáætting Gloppið millum útlendsku og føroysku prisirnir verður alsamt størri, um ikki nakað veruligt verður gjørt, og úrslitið nokkast

ikkí: føroyskt framleiddar vørur verða ikki keyptar.

TÍÐARHÓSKANDI LANDBÚNAÐARSKIPAN

Seinasta landsstýrið hevði so nógv at starvast við og so nógvan pening at útvega til so mong og átroðkandi endamál, at tíðin og peningurin rakk ikki til øll okki, og tí varð ov lítið gjørt landbúnaðinum til frama. Skipafloftin skuldi endurnýggjast, sosiallógávan varð nýskipað, vegir, havnir, sjúkrahús, skúlar o. m. a. var at greiða íra hondum.

Her var kortini komið so væl ávegis, at nýggj landbúnaðarskipan var lögð til rættis, og alt gjørt greitt at útvega hin neyðuga peningin. Fingu javnaðarmenn leiðsluna aftur í landsstýrinum, ívast vit ikki í, at búnaðarstætturin longu í dag var farin at njóta fruktirnar av hesum nýskipanum og peninga-lógum; men so gingu afturhalds-flokkarnir saman í ein bók at reka javnaðarmenn av stjórnapallinum, og úrslitið er tað, at vit onga nýskipan hava fingið og heldur ongan iløgupening til landbúnaðinum, so tað munar nakað.

Tvífolding landsstýrisins av peningjættanum á figgarlógin til landbúnaðinum røkkur ikki nærhendis til viðbót fyrri dýrtíðina, og er tí eingin verulig ábót, bara ein jánkslig ifylla.

Niðurstøðan av landbúnaðarpolitikki landsstýrisins verður tí tann: meira skatt til fólk til at gjalda ifyllupening landsstýrisins til landbúnaðin, samstundis sum forbrúkararnir mugu gjalda okurpris fyrri búnaðarvørurnar ella við øðrum orðum:

nýggjur okurskatgur hægri okurprisir.

ey Jacob

ÞYRTIÐIN. Í »14.sept.«, 3. okt. 1962, skrivar ein »arbeiðsmaður um »dýrtíðina« og sigur m.a.:

»Tað gleið meg, at 14. sept. er farin at avdúka svindulin, ið verður framdur mótevís fólknunum.....

Keyþjorkan er skerd so nógv, at tað verður strævnari nú at fáa peningin at strekja til, enn tað var fyrri fyrr árum síðan...«

VIÐM.

Ná, arbeiðsmaður, hvat hevur so tjóðveldisflokkurin gjørt fyrri at minka um dýrtíðina?

Hoyr, keri, arbeiðsmaður: Hækkja landsstýrismanntónarnar við 6000 kr. Hækkja tollin. Hækkja skattin. Hækkja umsetingargjaldið. Hvussu halda tygum, ækvøða tygara royndist?

adrið sigá

»UM HÁLSVOLIN« einur klundursdaggrein í »14.sept.« við »Dagblaðið«, har Ólavur Michelsen er i øðni, tí skúlin og sjóverjan ikki eru yvirtikin, og tí Knút Wang roynir allar snógstur fyrri at sleppa undan hesum yvirtøkum. Blaðið sigur m.a.:

»Tað er mest sum at vanvirða málini, og vit rópa tað ábyrgdar leyst, tá blaðstjórin í »Dagblaðið« sigur sum so: Erlendur sigur, at raksturinn av einum sjóverjuskipi kostar 700.000 krónur um árið. Men á figgarlógin spanda bert 500.000. So tað má

sigast, at tit ikki ætla at taka sjóverjuna.

Og slíkan mann hevur samgongan sett til formann í figgarnevndini!«

Veitst tú

AT tá ið tjóðveldismenn lodu uppskotið á ting um yvirtøku av kongsfjorðini hendi tað at eitt uppskot frá Hákon Djurhuus um at yvirtaka kongsfjorðina kom fyrri til viðgerðar enn uppskot tjóðveldismanna.

AT tjóðveldismenn tá skuldsettu H. Djurhuus fyrri at vera óerligan og at hava »snubbað« ser tjóðveldisuppskotið og so lagt sitt eigna á ting, fyrri at kunna ognast ser heidurin av hesum »nationala« avreksverki. — Hákon var tá landsstýrismaður.

AT Hákon Djurhuus gjørdi júst hetta sama við eitt uppskot frá seinasta landsstýri, nevnlaga, uppskotið um at hækkja prís-viðbótina — hann mátti undir »mystiskum« umstøðum hava fingið tað úr landsstýrinum. AT somu manngongd tykist Hákon hava nýtt, tá Richard Jacobsen legði fram uppskotið um at byggja »Másane«.

BARNAMATUR

GÁTA. Tú skalt bara finna ein bólkstav burtur úr teimum síðstu orðunum í hvørjar reglu, seta saman og lesa navnið á einum djóri:

Tað fyrsta er i stara, tað næsta er i tara, tað triðja er i serki, tað fjórða er i verki, tað fínta er i káli, tað setta er i máli, tað sjeýnda er i lívi, tað ottanda er i vívi, tað niggjunda er i suður, tað tiggjunda er i hugur, alt saman er navn á heimdjóri, tá ikki av teim stóru.

hugskot

JEVSTOSJENKO, unga russiska skaldið, hevur givið út sína lívs-søgu, sum nú fer sigursgongd kring allan knottin. Jevstosjenko hevur t

skaldskapi sínum rættuliga gjørt upp við Stalintíðina, men hevur tikið so harðliga til orða, at sjálvt Khrushev helt tað vera ov miklið og talaði at Allan Dulles, leiðari fyrri amerikanska nýsnarastovninum, broður til John Foster Dulles, sala, sum var uttanríkisráðharri í USA undir Eisenhower, sigur m.a. í einum ummáli av bókini:

»Trupulleikarnir hjá Khrushev eru ikki greiddir, um Jevstosjenko og vinir hansara idealisera kommunistisku hugsjónirnar. Veruliga noktar kommunistiska samfelagsskipanin teimum rættin til frítt at tala í teirra eigna landi og trælalundir teirra evnir. Fyrri eina tíð kunnu teir ungu intellektuella óivað halda inn-anfyrir mark; men hin óblóðiga intellektuella kollveltighin kánn ógvuliga væl við tíðini gerast vandamiklari fyrri stýrið enn koll veltingin í Ungarn.«

til gáman

—Eg havi ringar efferingar av báðum konum mínum.
— Hvi?
— Tí hin fyrri rýmdi.
— Og hin?
— Hon rýmdi ikki.

—O—
Fyrri at kunna gera avreksverk, má ein líva, sum um ein onga-tið skuldi doyð.

—O—
—Hvussu nógv vigar tú?
— Brutto ella netto?
— Nei, kilo.

VERULEIKI

TAÐ ER VERULEIKI

AT bæði Dagblaðið og fólkafløksmenn iðuliga ilgittu seinasta landsstýri og tá serliga P. M. Dam og javnaðarmenn fyrri at vilja samráðast við danir og slaka í fiski-marksmálinum, so fiskimarkið ikki varð útflið 28. apríl í ár.

AT teir fyrstu til at samráðast við danir vóru fólkafløksmenn — og einki fiskimark varð útflið 28. apríl í ár.

Klaksvíkar Sjómannsskúli

byrjar skeið fyrri skiparar 1. oktober, og — um nóg nógvir tekna seg — verður byrjað skeið fyrri telegrafistar 15. oktober.

GRÓT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantorið.

Grót og skervur megu vera goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimta grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyrri kommununa.

FROÐBIAR SOKNAR KOMMUNA

Froðbiar sóknar Bókasavn

er opið

týsdag og fríggjadag

børn kl. 4—6; vaksen kl. 6—8.